Regionfullmäktige

INTERPELLATION
2022-03-22

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Interpellation av Tara Twana (S) Om den ojämlika gynvården

Vi socialdemokrater vill att vård ska finnas jämlikt i hela Stockholmsregionen. Vårdbehovet ska avgöra var vård finns, inte plånboken. Vi vill att regionen tar tillbaka den demokratiska kontrollen och öppnar gynmottagningar där tillgängligheten idag brister. Det är inte marknaden som ska avgöra var offentligt finansierad vård öppnar.

Gynmottagningarna är ojämlikt fördelade i regionen. Moderaterna överlåter till privata vårdgivare att bestämma om eller var gynvård ska finnas. Över hälften (26 av 42) av alla gynmottagningar i Stockholm ligger i innerstaden (t ex Östermalm 6, Norrmalm 4, Södermalm 6), samtidigt som det inte finns en enda för alla kvinnor i Haninge, Tyresö och Nynäshamn. Det finns heller ingen mottagning på Järvafältet.

Gynekologisk öppenvård har funnits i LOV-avtal/vårdval i tio år. Under den tiden har mottagningar stängt och skurit ner på öppettider. Det har försämrat tillgängligheten till vården främst för kvinnor främst i de sydöstra länsdelarna. Men redan från början var mottagningarna ojämlikt fördelade över hela regionen. Varför är närheten till denna vård viktig? Vårdval specialiserad gynekologi skiljer sig från övriga vårdval inom somatisk specialistvård eftersom det inte bedrivs primärvård inom vårdområdet. Därför är en gynmottagning oftast första vårdnivån för många patienter som gynekologiska besvär. Patienter som är i behov av att träffa en läkare vänder sig därför i större utsträckning än inom andra vårdvalsområden direkt till specialistsjukvården.

Mottagningen i Handen stängde vintern 2019. Det har skapat en stor vit fläck i vårdutbudet i sydöstra länet. På snart tre år har inget politiskt ansvar tagits för att öppna gynmottagningar där vårdbehovet finns men vården saknas. Istället hänvisas kvinnorna till närmaste mottagning i Farsta. För kvinnorna i Nynäshamn eller Tyresö betyder det minst en timmes resväg med kollektivtrafiken. Det är knappast god tillgänglighet för invånarna 175 000 invånare, varav hälften är kvinnor. Men vi ser även vita fläckar i andra delar i regionen t ex i Täby, Järfälla och Järvaområdet.

I Nynäshamn finns förvisso en filialmottagning som har öppet en halv dag i veckan. Det är en filial till gynekologiska mottagningen på Södertälje sjukhus

eftersom ingen privat vårdgivare ville öppna i Nynäshamn, trots att vi vet att vårdbehovet är större i kommunen än i Stockholms innerstad. Det är inte god tillgänglighet.

Det finns några enstaka goda exempel på vårdgivare (i egenregi) inom primärvården som sett vårdbehovet hos sina patienter och därför valt att öppna gynvård på sin vårdcentral. Tyvärr är dessa initiativ för få i den marknadsstyrda vården i Region Stockholm. Det krävs en ny tydlig politisk viljeinriktning som styr upp jämlik gynvård efter behov i vår region där kvinnors valfrihet säkras.

Med anledning av detta ställer jag följande frågor till ansvarigt regionråd:

- Varför har du som ansvarigt regionråd på snart tre år inte gjort någonting för att öppna gynvård i de sydöstra regiondelarna?

- Var finns valfriheten för kvinnorna i Nynäshamn, Haninge, Tyresö att kunna välja en god och nära gynvård?

- Varför anser du som ansvarigt regionråd att det är helt omöjligt att öppna vård i vår region där vårdbehovet finns och antalet invånare är stort?

- Hur motiverar du som ansvarigt regionråd att det inte finns vård i Region Stockholm där ohälsotalen är stora och där patienter riskerar att helt avstå från att söka vård när avståndet till vård är långt?

Tara Twana (S)